

**KOOLIKESKKONNA TERVISEALANE
SISEHINDAMINE**

2009. AASTA KÜSIMUSTIKE ANALÜÜS

Tervise Arengu Instituut
2009

SISSEJUHATUS

Koolikeskkonna tervisealane sisehindamine moodustab ühe osa õppeasutuse arendustegevusest ja strateegilise juhtimise protsessist.

Koolikeskkonna tervisealane sisehindamise läbiviimise eesmärgiks on:

- 1) teadvustada juhtkonnale, õpetajatele ja õpilastele tervist väärtustava keskkonna tähtsust koolis;
- 2) aidata jõuda selgusele oma koolikeskkonna positiivsetes ja parendamist vajavates tunnusoontes ning selle läbi arendada koolis turvalist ja toetavat keskkonda.

Hindamise läbiviimiseks võib kasutada erinevaid meetodeid. Ühe võimalusena on Tervise Arengu Instituudi poolt 2006 aastal välja töötatud “Koolikeskkonna sisehindamise küsimustik”. Küsimustiku koostamise aluseks on olnud Maailma Terviseorganisatsiooni poolt koostatud juhendmaterjal “*The World Health Organization’s Information Series on School Health. Document 10. Creating an Environment for Emotional and Social Well-Being. An important responsibility of a Health-Promoting and Child-Friendly School*”(WHO, 2003), EV Haridus- ja Teadusministeeriumi ettepanekui koolide välishindamise juhendi (määruse eelnõu) koostamiseks ning Tallinna Haridusameti üldharidus- ja huvialakooli juhi hindamismudel(kinnitatud 13.11. 2003).

Antud küsimustik hindab tegevuste tulemuslikkust viies võtmevaldkonnas:

- 1) juhtimine
- 2) kooli tervishoid
- 3) isiklikud oskused
- 4) kooli psühhosotsiaalne keskkond
- 5) kooli füüsiline keskkond.

Iga tulemusvaldkonna puhul on välja toodud olulisemad valdkonda peegeldavad indikaatorid, kokku tuleb analüüsida 28 tulemusnäitajat.

Igale esitatud indikaatorile antakse hinnanguid skaalal 1-st kuni 5-ni. Tabelis 1 on esitatud tasemetele vastavate hinnangute kirjeldus.

Tabel 1: hindamistasemete kirjeldus

Tase	
1	Aasta jooksul antud valdkonna tulemusnäitaja puudub või tegevus on olnud puudulik, võrreldes eelmise aasta nõrkade tulemustega on sel aastal toimunud langus.
2	Jooksva aasta tulemused antud tulemusvaldkonnas on nõrgad, Edasiminekut võrreldes eelmise aasta tulemustega pole olnud.
3	Antud tulemusvaldkonnas on tulemused rahuldavad, aastaga on toimunud positiivseid nihkeid, kuid need pole piisavad, et tulemust lugeda heaks.
4	Tulemused on üldjoontes head. Aastaga on tulemusvaldkonnas toimunud areng või on säilitatud varasemat kõrget taset.
5	Jooksva aasta tulemused antud tulemusvaldkonnas on silmapaistvad. Valdkonnaga töötatakse põhjalikult ja on toimunud oluline areng, tulemusvaldkonna arengut juhitakse teadlikult

ÜLEVAADE KÜSITLUSE KORRALDAMISEST

Küsimustik paluti täita kõigil tervist edendavate koolide (TEK) võrgustikuga liitunud koolidel. Seisuga 25.09.2009 kuulus TEK võrgustikku 146 kooli. Küsimustikud täideti kooli tervisenõukogude poolt perioodil september 2009 kuni detsember 2009.

Täidetud küsimustikke laekus 117. Tabelis 2 on esitatud koolide jaotumus maakondade vahel. Kõige rohkem oli osalejaid Harjumaal (28 kooli), Lääne-Virumaal ja Tartumaal (mõlemas 13 kooli).

Tabel 2: ülevaade uurimuses osalenud koolidest

Maakond	Koolide arv
Harjumaa	28
Hiiumaa	2
Ida-Virumaa	2
Jõgevamaa	3
Järvamaa	6
Läänemaa	6
Lääne-Virumaa	12
Põlvamaa	8
Pärnumaa	5
Raplamaa	10
Saaremaa	5
Tartumaa	13
Valgamaa	5
Viljandimaa	5
Võrumaa	7
Kokku	117

Andmete analüüsi peamiseks eesmärgiks on kirjeldada keskmiseid hinnanguid ankeedis esitatud indikaatoritele kõigi koolide osas ja eraldi maakondade lõikes. Kuna mitmes maakonnas on hinnanguid andnud väga väike arv koole, siis maakondade keskmisi tulemusi omavahel ei võrrelda.

TULEMUSED

Järgnevas osas analüüsitakse küsimustike vastuseid tulemusvaldkonniti. Tabelite A osas on esitatud kõigi koolide keskmised hinnangud indikaatoritele ning B osas keskmised hinnangud maakondade lõikes. Hinnanguid anti 5-pallisel skaalal (vt. Tabel 1). Sellisel skaalal on keskmine hinnang 3,0 ja mida kõrgem on keskmine näitaja, seda paremaks oma tulemusi antud valdkonnas peetakse.

I. JUHTIMINE

Juhtimise valdkonna indikaatorid kirjeldavad tervisekasvatuse ja –edenduse toimimist üldiselt koolis. Tabelist 3A ilmneb, et kõige kõrgemalt (keskmine hinnang üle 4,0) on hinnatud oma saavutusi indikaatorite 1 ja 2 osas. Terviseedenduse kajastumist kooli arengukavas on tasemega 4 ja 5 hinnanud 82% (n=96) koolidest; tervisedenduse tegevuste plaanipäraselt elluviimist 86% (n=100) koolidest.

Kooli tervisenõukogu tegevust koolitervisega seotud tegevuse juhtimisel hindas heaks või väga heaks 68% (n=80), rahuldavaks 20% (n=23) ning ebapiisavaks või puudulikuks 12% (n=14) vastanutest. Koostööd õpilaste ja sidusrühmade vahel hinnati juhitud ja süsteemseks 60% koolidest (n= 70), koostöö toimib, kuid pole süsteemne 34% koolidest (n=40) ning koostöö piirdub juhuslike koosolekutega 6% koolidest (n=7). Sihtrühmade kaasamist oluliste otsuste langetamise protsessi pidas piisavalt heaks või väga heaks 74% (n=85), rahuldavaks 22% (n=26) koolidest.

Tabel 3A: keskmised hinnangud juhtimise valdkonna indikaatoritele (kõik koolid)

Jrk	Indikaator	Keskmine hinnang
1	Tervisekasvatus ja –edendus kajastub kooli üldises arengukavas	4,10
2	Kooli üldtööplaanis kajastuvad tervisedenduse- ja kasvatusega seotud tegevused viiakse plaanipäraselt ellu	4,24
3	Koolis moodustatud tervisenõukogu/meeskond juhib koolitervisega seotud tegevust	3,78
4	Koostöö õpilaste ja sidusgruppide (pedagoogid, tervishoiutöötajad, lapsevanemad, paikkond, jne.) vahel on süsteemne	3,63
5	Kooli hoolekogu on koolitervise küsimused lülitanud oma tegevusvaldkonda	2,93
6	Koolile oluliste otsuste tegemise protsessi kaasatakse kõikide sihtgruppide esindajad, keda antud otsus puudutab	3,88
7	Koolil on avalikustatud tegevuskava õpilastevahelise koolivägivalla (sallimatus, kiusamine) mitteaktsepteerimise kohta	3,21
8	Koolis on välja töötatud tegevusjuhised riskide maandamiseks, õnnetuste vältimiseks ja käitumiseks nende tekkimise korral (vägivalla, uimastite ja alkoholi tarvitamise, vigastuste ennetamine ja esmaabi)	3,58

Kõige madalamaid hinnanguid on antud indikaatorile 5, mis käsitleb kooli hoolekogu tegevust koolitervise küsimustega. Tulemusi hindas rahuldavaks (tase 3) 38% koolidest, ebapiisavaks (tase 1 ja 2) 31% ning heaks või väga heaks (tase 4 ja 5) samuti 31% koolidest.

Tervelt 25% koolides (n=28) puudub avalikustatud tegevuskava õpilastevahelise koolivägivalla mitteaktsepteerimise kohta, 32% (n=37) hindas tulemusi antud valdkonnas rahuldavaks ning 43% (n=49) heaks või väga heaks.

Tegevusjuhised riskide maandamiseks, õnnetuste vältimiseks ja käitumiseks nende tekkimise korral on ebapiisaval tasemel 17% (n=20) koolidest, rahuldavaks peab tulemust 25% (n=29) ning piisavalt heaks 58% (n=68) vastanutest.

Tabel 3B: keskmised hinnangud juhtimise valdkonna indikaatoritele maakonniti

Maakond	Keskmine hinnang indikaatorile nr							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Harjumaa	4,36	4,39	4,22	3,89	3,41	4	3,67	3,78
Hiiumaa	4,85	4,8	4,5	3,55	3,95	4,6	4,15	4,75
Ida-Virumaa	3	3,5	1,5	3	1,5	3	2	2,5
Jõgevamaa	4,33	4,33	3,67	3,67	3,33	3,67	3,67	3,33
Järvamaa	4,33	3,83	3,67	3,67	3,17	3,50	2,50	3,17
Läänemaa	4,17	4,33	3,67	3,67	2,33	3,67	3,00	3,33
Lääne-Virumaa	3,75	3,83	3,17	3,08	2,92	3,92	3,17	3,67
Põlvamaa	3,63	3,88	3,25	3,63	2,75	3,75	2,63	4,13
Pärnumaa	3,80	3,80	3,40	3,20	2,80	4,00	3,00	2,80
Raplamaa	4,20	4,40	4,00	3,50	2,60	3,89	2,60	4,20
Saaremaa	4,25	4,40	3,40	3,40	2,60	3,00	3,20	2,80
Tartumaa	4,23	4,62	4,38	3,92	2,58	4,15	3,23	3,15
Valgamaa	4,00	4,40	3,60	4,00	3,40	4,20	4,00	4,00
Viljandimaa	4,20	4,40	3,60	3,40	2,40	3,80	2,80	3,00
Võrumaa	3,71	4,14	4,00	3,86	3,17	3,86	3,71	4,00

II KOOLI TERVISHOID

Keskmised hinnangud kõigile kooli tervishoiu valdkonna indikaatoritele on keskmisest kõrgemad, jäädes vahemikku 3,94- 4,07 (tabel 4A).

Kooli tervishoiutöötaja osalemist tervisedendusega seotud tegevustes on vähemalt tasemega 4 hinnanud 70% (n=81) vastanutest.

Terviseteenuse kättesaadavust hindas piisavalt heaks 71% (n=83) koolidest.

Õpilaste kohta regulaarse terviseinfo kogumise ja koostatud analüüside arvestamisega koolitervise arendamisel ollakse rahul 74% (n=87) koolides.

Tabel 4A: keskmised hinnangud kooli tervishoiu valdkonna indikaatoritele (kõik koolid)

Jrk	Indikaator	Keskmine hinnang
1	Kooli tervishoiutöötaja osaleb regulaarselt haiguste ennetamise ja tervisedendusega seotud tegevuses	3,94
2	Terviseteenistus on kättesaadav (k.a nõustamine, esmaabi) kõikidele õpilastele nende koolis viibimise ajal	4,03
3	Koolis kogutakse regulaarselt õpilaste kohta terviseinfot, hinnatakse nende tervislikku seisundit ja koostatud analüüse arvestatakse koolitervise arendamisel	4,07

Tabel 4B: keskmised hinnangud kooli tervishoiu valdkonna indikaatoritele maakonniti

Maakond	Keskmine hinnang indikaatorile nr		
	1	2	3
Harjumaa	4,18	4,29	4,54
Hiiumaa	3,55	3,75	3,45
Ida-Virumaa	3,50	3,00	3,50
Jõgevamaa	3,67	4,00	3,33
Järvamaa	4,50	4,50	4,50
Läänemaa	3,00	4,50	3,83
Lääne-Virumaa	3,75	3,42	3,83
Põlvamaa	3,63	4,00	3,63
Pärnumaa	3,40	3,80	3,80
Raplamaa	4,00	4,20	4,00
Saaremaa	3,25	3,20	3,60
Tartumaa	4,33	4,15	4,08
Valgamaa	4,00	3,80	4,00
Viljandimaa	4,20	4,00	4,20
Võrumaa	4,43	4,43	4,57

III ISIKLIKUD OSKUSED

Kolmanda valdkonna indikaatoritest ainult viiendale (õpilaste osalemine erinevates projektides) antud keskmine hinnang jääb veidi alla 4,0 (tabel 5A). Vaid 8% (n=10) koolidest on hinnanud antud indikaatorit tasemega 1 või 2, 27% (n=32) tasemega 3. Kõige enam ollakse rahul sellega, kuidas kool arvestab õpilase arengut ja võimeid õppetöö korraldamises ja hindamises, ainult 8 kooli (7%) andis rahuldava hinnangu (tase 3), ülejäänud hindasid tulemust heaks (56 kooli) või silmapaistvaks (53 kooli).

Tabel 5A: keskmised hinnangud isiklike oskuste valdkonna indikaatorile (kõik koolid)

Jrk	Indikaator	Keskmine hinnang
1	Koolist saadavaid tervisealaseid teadmisi ja oskusi on õpilastel võimalik rakendada igapäevases elus	4,20
2	Kool on loonud tingimused õppeprotsessi toetamiseks, teadmiste ja oskuste mitmekülgeks omandamiseks (õppeainete lõimumine, aktiivõppe meetodite kasutamine, õppevahenditega varustamine jms)	4,09
3	Inimeseõpetuse õpetajad osalevad regulaarselt täiendõppe koolitustel (ainealaste ja pedagoogiliste oskuste täiendamine, personaalsete kompetentside (käitumuslikud omadused, hoiakud, väärtussüsteem) arendamine)	4,23
4	Kool arvestab õpilase arengut ja võimeid õppetöö korraldamises ja hindamises	4,38
5	Õpilased osalevad kohaliku omavalitsuse jms projektides	3,81

Tabel 5B:keskmised hinnangud isiklike oskuste valdkonna indikaatorile maakonniti

Maakond	Keskmine hinnang indikaatorile nr				
	1	2	3	4	5
Harjumaa	4,29	4,14	4,18	4,50	4,18
Hiiumaa	4,45	4,55	4,50	4,60	4,00
Ida-Virumaa	3,00	4,00	2,50	3,50	3,00
Jõgevamaa	4,67	4,67	4,33	4,33	4,00
Järvamaa	4,67	4,17	4,67	4,33	3,67
Läänemaa	4,33	4,33	4,33	4,67	4,00
Lääne-Virumaa	3,58	3,92	4,36	4,33	3,42
Põlvamaa	4,13	4,00	4,00	4,38	3,88
Pärnumaa	3,40	3,20	3,80	4,40	3,60
Raplamaa	4,70	4,20	4,50	4,30	3,40
Saaremaa	3,80	3,20	3,80	4,00	2,80
Tartumaa	4,46	4,23	4,42	4,38	4,08
Valgamaa	4,60	4,40	4,20	4,40	4,20
Viljandimaa	4,40	4,20	4,40	4,40	4,20
Võrumaa	3,86	4,29	4,43	4,43	3,57

IV KOOLI PSÜHHOSOTSIAALNE KESKKOND

Kooli psühhosotsiaalse keskkonna indikaatoritest 1 ja 7 puudutavad sisuliselt sama teemat- õpilaste kaasamine koolielu korraldamisse ning nende vajadustega arvestamine. Vähem ollakse rahul õpilaste kaasamisega, mida tasemega 2 ja 3 hindasid 35% (n=41) koolidest, õpilaste vajadustega arvestamist hindas samal tasemel 19% (n=22) koolidest.

Kõige madalam keskmine hinnang (3,57) on indikaatorile 2-õpilastevahelised suhted on sõbralikud. 42% (n=49) koolidest ei pea oma tulemusi antud valdkonnas piisavalt heaks.

Tugisüsteemide kättesaadavuse ja toimimisega on rahul (tase 4 ja 5) 76% (n=88) koolidest.

Väga kõrge on rahulolu õpilaste saavutuste avaliku tunnustamisega regulaarselt toimuvatel üritustel (keskmine hinnang 4,45), vaid 12 kooli (10%) ei pea tulemusi antud valdkonnas heaks või silmapaistvaks.

Tabel 6A: keskmised hinnangud kooli psühhosotsiaalse valdkonna indikaatoritele (kõik koolid)

Jrk	Indikaator	Keskmine hinnang
1	Koolielu korraldamisel arvestatakse õpilaste vajadustega (rahulolu hinnang)	4,09
2	Õpilastevahelised suhted on sõbralikud (koolivägivalla esinemine, hoolivus kaasõpilasest)	3,57
3	Koolis rakendatud tugisüsteemid (psühholoog, tugiisik jne) on õpilastele kättesaadavad ja nende toimimine on andnud häid tulemusi probleemide ennetamisel ja lahendamisel	3,93
4	Kooli juhtkonna, õpetajate ja õpilaste vahelised suhted on sõbralikud ja vastastikust koostööd arendavad	3,96
5	Kooli kodukord kajastab töötajate ja õpilaste poolt heakskiidetud ootusi osapoolte käitumise osas	4,21
6	Koolis toimuvad regulaarsed üritused, kus õpilaste saavutusi avalikult tunnustatakse (tüdrukute ja poiste puhul)	4,45
7	Kool kaasab aktiivselt õpilasi (poisse ja tüdrukuid) koolielu organiseerimist puudutavatesse otsustesse	3,83

Tabel 6B: keskmised hinnangud kooli psühhosotsiaalse valdkonna indikaatoritele maakonniti

Maakond	Keskmine hinnang indikaatorile nr						
	1	2	3	4	5	6	7
Harjumaa	4,32	3,89	4,39	4,18	4,36	4,46	4,11
Hiiumaa	4,70	3,65	4,05	3,75	4,45	4,85	4,45
Ida-Virumaa	3,00	3,00	3,00	3,50	3,50	4,00	3,00
Jõgevamaa	3,67	3,67	4,00	4,33	4,00	4,33	3,67
Järvamaa	3,83	3,67	4,50	4,00	4,33	4,83	3,83
Läänemaa	3,80	3,50	4,00	3,83	4,17	4,50	3,83
Lääne-Virumaa	3,92	3,50	3,67	3,92	4,08	4,17	3,27
Põlvamaa	4,25	3,57	3,38	3,71	4,13	4,75	4,00
Pärnumaa	4,20	3,40	3,80	3,80	3,80	4,60	4,20
Raplamaa	3,90	3,20	3,50	4,10	4,40	4,70	3,60
Saaremaa	3,60	3,60	4,25	3,80	4,20	4,00	3,20
Tartumaa	4,31	3,50	4,08	3,92	4,31	4,54	3,77
Valgamaa	4,40	4,20	3,60	4,00	4,60	4,40	4,40
Viljandimaa	3,80	3,40	4,00	3,80	4,00	4,00	3,80
Võrumaa	4,29	3,00	3,43	3,86	3,86	4,29	3,86

V KOOLI FÜÜSILINE KESKKOND

Viimased 5 indikaatorit kirjeldavad kooli füüsilise keskkonnaga seotud erinevaid aspekte ning kõigil juhtudel ületab keskmine hinnang kindlalt keskmise taseme (tabel 7A).

Kooli füüsilise keskkonna turvalisust peab piisavalt heaks (hinnangu tasemed 4 ja 5) 80% koolidest (n=93), ülejäänute arvates võib tulemusi pidada rahuldavaks.

Koolitoit on tervislik, mitmekülgne ning vastab väljatöötatud standarditele 85% koolidest (n=100), kusjuures nendest 45% hindas tulemusi antud valdkonnas väga heaks, silmapaistvaks.

Tulemuslikud abinõud suitsetamise piiramiseks on tarvitusele võetud vähemalt tasemel hea 78% koolidest (n=91), rahuldavaks pidas tulemusi 17% (n=20) ning nõrgaks 5% (n=6) koolidest.

Kooli ruumide vastavust tervisekaitse normatiividele hindas vähemalt tasemega hea 72% koolidest (n=83), 25% pidas tulemust rahuldavaks (n=29) ning vaid 3% (n=4) ebarahuldavaks.

Suurim on rahulolu sellega, kuidas on koolis tagatud õpilaste optimaalne vajadus kehaliseks aktiivsuseks, 51% (n=60) koolidest märkis valdkonna tulemuslikkuse hinnanguks taseme väga hea ning 38% (n=44) taseme hea.

Tabel 7A: keskmised hinnangud kooli füüsilise valdkonna indikaatoritele (kõik koolid)

Jrk	Indikaator	Keskmine hinnang
1	Kooli füüsiline keskkond on turvaline (traumade esinemissagedus on viidud miinumini)	4,04
2	Koolitoit on tervislik, eakohane ja mitmekülgne ning vastab väljatöötatud standarditele	4,31
3	Koolis ja selle territooriumil on õpetajate ja õpilaste suitsetamise piiramiseks võetud tarvitusele tulemuslikud abinõud	4,01
4	Kooli ruumide ja alade tingimused (ka valgustus, mööbel, kasutatud ehitusmaterjalid, temperatuur, jms) vastavad tervisekaitse normatiividele	3,94
5	Kool tagab õpilaste optimaalse vajaduse kehaliseks aktiivsuseks (kehalise kasvatus tunnid, koolivälised huviringid, füüsiline ühistegevus jms)	4,39

Tabel 7B: keskmised hinnangud kooli füüsilise keskkonna valdkonna indikaatoritele maakonniti

Maakond	Keskmine hinnang indikaatorile nr				
	1	2	3	4	5
Harjumaa	4,25	4,50	4,14	4,18	4,46
Hiiumaa	4,75	4,65	3,65	4,50	4,45
Ida-Virumaa	3,50	3,50	3,50	4,00	3,50
Jõgevamaa	3,67	5,00	4,00	4,00	4,33
Järvamaa	4,00	4,67	4,00	4,33	4,67
Läänemaa	4,00	4,00	4,17	4,17	4,17
Lääne-Virumaa	4,08	4,33	4,00	3,67	4,17
Põlvamaa	4,25	4,50	4,25	3,88	4,25
Pärnumaa	3,60	3,60	3,60	3,40	4,40
Raplamaa	4,00	4,20	3,50	3,70	4,50
Saaremaa	4,00	4,00	4,60	4,20	4,60
Tartumaa	3,69	3,92	4,08	3,46	4,31
Valgamaa	4,60	4,80	4,40	4,50	4,60
Viljandimaa	4,00	4,00	4,00	3,80	4,80
Võrumaa	3,71	4,57	3,57	4,00	4,29

VI TUGEVUSED JA VAJAKAJÄÄMISED

Ankeedi lõpuosas paluti välja tuua kooli 3 tugevat külge ja 3 parendamist vajavat valdkonda.

Vastustes on nimetatud kõiki ankeedis toodud valdkondi, oma kooli **tugevustena** on enim välja toodud järgmisi valdkondi:

- koolis on loodud turvaline keskkond (vaimne, füüsiline);
- terviseteenuste ja tugisüsteemide kättesaadavus;
- hea sisekliima õpilaste ja õpetajate vahel;
- tervislik ja mitmekülgne koolitoit;
- head sportimisvõimalused;
- tervisenõukogu moodustamine ja aktiivne tegutsemine
- terviseedendus ja –kasvatus kajastub kooli arengukavas.

Välja on toodud ka:

- ükski õpetaja ega õpilane ei suitseta;
- traditsioonilised, regulaarselt toimuvad terviseedendulikud üritused;
- perearst osaleb aktiivselt haiguste ennetamises ja terviseedendusega;
- õppeainete lõimitus, aktiivõpe, õuesõpe;
- tahe asju parandada.

Nõrkustena toodi paljudel juhtudel välja:

- hoolekogu vähene kaasamine terviseedendavasse töösse;
- õpilaste ja lastevanemate vähene kaasamine;
- tegevusjuhiste puudumine riskide maandamiseks või olemasolevad vajavad täiendamist (suitsetamise ennetamisele ei läheneta süsteemselt, traumade suur esinemissagedus, koolivägivalla ennetamise tegevuskava puudumine).

Mitmed valdkonnad kattusid teiste koolide tugevate külgedega:

- tervisenõukogu töö vajab parendamist;
- terviseteeenus ja tugiteenused võiks olla kättesaadavamad (väiksematel koolidel pole ressursse kõikide spetsialistide jaoks).

Märgiti ka:

- info puudumine võimalusest osaleda maakondlikes ja vabariiklikes projektides;
- lisaressursside leidimine tervislike eluviiside propageerimiseks.

KOKKUVÕTE

Tervisenõukogude enesehinnanguline rahulolu küsimustikus toodud kooli tervisevaldkonna tulemusnäitajate osas on üldiselt väga kõrge. See näitab, et tervisväärtustava keskkonna tähtsust teadvustatakse, selle arendamisele pööratakse tähelepanu, terviseedendus kajastub koolide arengukavas, terviseedendulikud tegevused viiakse plaanipäraselt ellu.

Vaid 9 indikaatori korral jääb keskmine hinnang 5-pallisel skaalal alla 4, kuid mitte alla keskmise taseme. Selle põhjal vajaksid tõhustamist järgmised valdkonnad:

- hoolekogu kaasamine tervisedendavasse töösse;
- tervisenõukogu tegevus koolitervisega seotud tegevuste juhtimisel;
- süsteemse koostöö loomine õpilaste ja sidusgruppide (pedagoogid, tervishoiutöötajad, lapsevanemad, paikkond) vahel;
- kõikide sihtgruppide kaasamine koolile oluliste otsuste tegemise protsessi;
- tegevuskava õpilastevahelise koolivägivalla mitteaktsepteerimise kohta;
- tegevusjuhised riskide maandamiseks, õnnetuste vältimiseks ja käitumiseks nende tekkimise korral (vägivalla, uimastite ja alkoholi tarvitamise, vigastuste ennetamine ja esmaabi);
- õpilaste osalemine kohaliku omavalitsuse jms projektides;
- õpilaste kaasamine koolielu organiseerimist puudutavatesse otsustesse;
- õpilastevahelised suhted, koolivägivalla esinemine, hoolivus kaasõpilastest.